

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7To/14/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8512010065
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tobiaš
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8512010065.11

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tobiaša a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a JUDr. Mariána Sninského na verejnom zasadnutí konanom dňa 20.05.2021, v trestnej veci proti obžalovanému N. J.É. pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zákona a iné, o odvolaní obžalovaného a krajského prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 7T/54/2012 zo dňa 09.07.2020, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie obžalovaného N. J. a odvolanie krajského prokurátora.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uznal obžalovaného N. J., nar. XX.XX.XXXX, vinným v bodoch 1/, 2/, 3/ a 5/ z pokračovacieho zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zákona a v bode 4/ zo zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

- v budove obvodného oddelenia PZ Ľubotín od presne nezisteného dňa v polovici roka 2007 do presne nezisteného dňa v mesiaci február 2010, pri náhodných nepravidelných stretnutiach sústavne obťažoval J. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom ul. R. W. XXX/XX, L.B., zamestnanú na OO PZ Ľubotín ako upratovačka - kurička, pričom jej dával návrhy k vzájomnému sexu, pritom v 20 až 30 prípadoch ju pritlačil svojim telom k stene, aby jej zabránil odísť, tlačil sa na ňu, pritom jej hovoril o svojich snoch, v ktorých spolu súložili a napriek jej nesúhlasu ju obchytával cez oblečenie na intímnych miestach, a to na prsiach a v rozkroku,

- počas uvedeného obdobia v troch prípadoch ju oblečenú položil ležať na posteľ na prízemí oddelenia v miestnosti s označením ubytovňa, kde si na ňu oblečený ľahol tvárou v tvár a napriek jej odporu ju bozkával na ústa, po tvári, pleciach, vlasoch, obchytával ju na intímnych miestach, pritom v jednom takomto prípade v nezistenom dni roku 2008 napriek jej nesúhlasu, si rozopol nohavice, vytiahol svoj pohlavný úd a ležiac z časti na nej a na posteli, začal onanovať až kým nedospel k vyvrcholeniu,

- minimálne raz v presne nezistenom dni roku 2008 ju oprel a pritlačil váhou svojho tela na prvom poschodí oddelenia o stenu, kde napriek jej nesúhlasu ju začal bozkávať po tvári a keď sa mu po chvíli vyšmykla a utiekla za dvere svojej šatne, tak pribehol za ňou a vložil svoju nohu medzi dvere a zárubňu, aby ich nemohla zatvoriť a nakoľko ho nechcela pustiť dnu, tak za dverami z vonkajšej strany začal sám onanovať, kým nedospel k vyvrcholeniu a ukojeniu,

- dňa 05.03.2009 počas výkonu služby v obvode Obvodného oddelenia PZ Ľubotín ako vodič služobného motorového vozidla obchytával rukou stehná svojej kolegyne stržm. D.. I. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX, V.. I. L., kde následne vozidlo odstavil v služobnom obvode v obci Šarišské Jastrabie, na poľnej ceste, na čo sklopil svoje operadlo sedadla, potom operadlo sedadla spolujazdkyne - D.. I. D. a napriek jej nesúhlasu si na ňu ľahol tvárou v tvár na sedadle spolujazdca, kde ju obchytával na prsiach a v rozkroku, bozkával ju po tvári, následne sa jej snažil rozopnúť služobný opasok a tiež nohavice, čo sa

mu však pre jej aktívny odpor nepodarilo, pričom mal rozopnutý svoj opasok aj nohavice, potom jej chytil ruku a túto nasilu ťahal do svojho rozkroku, a keď sa mu nepodvolila k súložiu pre jej aktívny odpor, ľahol si naspäť na sklopené sedadlo vodiča a napriek tomu, že ho po celý čas žiadala, aby ju nechal tak, v konaní pokračoval, vyzul si topánku a stiahol si nohavice, a to tak, že z jednej nohy mal nohavice úplne vyzlečené a na druhej nohe ich mal stiahnuté v oblasti kolien a takto ležiac zoblečený chytil jej pravú ruku a túto pritiahol k svojmu údu tak, že ho musela chytiť do dlane a ruku jej pevne držal dovtedy, kým nerobila pohyby dlaňou po úde hore a dole, až kým nedospel k vyvrcholeniu, čo ona vykonala z dôvodnej obavy a strachu zo znásilnenia,

- v budove Obvodného oddelenia PZ Ľubotín na chodbách a v kanceláriách od dňa 05.03.2009 do dňa 11.03.2010 pri samostatných stretnutiach bez svedkov, minimálne 10 - 15x obťažoval stržm. D.. I.Í. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX, V. I. L. tak, že ju násilím pritlačil o stenu alebo o skriňu, chytil ju do jej rozkroku, násilím jej ruku ťahal do svojho rozkroku, aby sa ho dotýkala na úde cez oblečenie, vzdychal a slintal a takisto v uvedenom období počas spoločných služieb v služobnom motorovom vozidle ju opakovane nepravidelne chytil za jej stehná, ruky, do rozkroku, bez jej súhlasu a proti jej vôli.

Za to mu súd prvého stupňa uložil podľa § 199 ods. 1 Tr. zákona za použitia § 41 ods. 2 Tr. zákona, § 39 ods. 1 Tr. zákona, § 38 ods. 2 Tr. zákona, pri zistení poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j) Tr. zákona a zistení priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Tr. zákona úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 roky.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zákona v spojení na § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona mu výkon trestu podmienene odložil so súčasným uložením probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe a podľa § 51 ods. 2 Tr. zákona určil skúšobnú dobu na 4 roky.

Podľa § 51 ods. 4 písm. a) Tr. zákona mu tiež uložil povinnosť úmyselne sa nepriblížiť k poškodeným J. Š. a K.. I. D. na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti obydlija menovaných poškodených, ktorá je súčasťou probačného dohľadu.

Proti tomuto rozsudku, proti všetkým jeho výrokom, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie obžalovaný prostredníctvom obhajcu, ktoré následne písomne zdôvodnil. V dôvodoch odvolania, zhrnúc obsah napadnutého rozsudku, namietal prostredníctvom obhajcu všetky výroky rozsudku, procesný postup, ako aj skutkové a právne zistenia. Opätovne namietal zákonnosť sekcie kontroly a inšpekčnej služby MV SR, ktorú považoval za nezákonný orgán, keďže až od 01.02.2019 sa tento orgán stal zákonným vyšetrovacím orgánom, do tohto dátumu sú všetky ním vykonané úkony protizákonné. Ďalej namietal, že predseda senátu nevychádzal z nepochybne zisteného skutkového stavu, ale zo svojho subjektívneho presvedčenia, čo je neprípustné. Súd nemohol oprieť svoje rozhodnutie o výpovede svedkýň K. O. Q. H., keďže tie sa nevyjadrili ku skutkom, ale len k svojim zážitkom s obžalovaným a preto nemôžu nijakým spôsobom usvedčovať obžalovaného zo skutkov, ktoré sa mu kladú za vinu. Naopak, súd zamietol vykonanie dokazovania výsluchom ďalších 7 svedkýň, ktoré by vypovedali v jeho prospech, a tým by podľa logiky súdu mali pochopiteľne nepriamo preukázať jeho nevinu. Súd tiež oprel svoje rozhodnutie o nepriamu indíciu, že poškodená D. si v troch prípadoch vymenila služby, ktoré mala mať s obžalovaným. Tieto služby však menila dávno po údajnom spáchaní skutku, preto medzi zmenami služieb a skutkom obžalovaný nevidí žiadnu súvislosť, že práve jeho konanie malo byť dôvodom tejto výmeny.

Nesúhlasil tiež s hodnotením rekonštrukcie, že ku skutku dôjsť mohlo, práve naopak, mohlo k nemu dôjsť len ťažko, aj figuranti mali dosť problém simulovať priebeh podľa popisu poškodenej, ktorá navyše mala dosť možností vozidlo opustiť a proti tvrdenému konaniu sa brániť. Nesúhlasil tiež s hodnotením obrany obžalovaného, keď sám súd pripustil, že správanie poškodených nie úplne zodpovedalo správaniu obete obdobných trestných činov, čo však súd nesprávne v jeho neprospech vyhodnotil, že ani tieto okolnosti neznamenajú, že ku skutkom nedošlo. Naopak, práve tieto skutočnosti preukazujú, že ku skutku vôbec nedošlo a vytvárajú tiež dôvodné pochybnosti, že sa skutky stali. Tiež je zvláštne, že poškodená D. ani napriek údajnému jeho konaniu voči jej osobe dlhodobo nemala problém sa s ním osobne stretávať, rozprávať sa, tancovať s ním, navštíviť ho atď., konzultovala s ním pracovné veci, pričom logicky by mala mať problém čo i len s ním prehovoriť. V jej správaní nebol ani náznak strachu a snahy vyhnúť sa jeho prítomnosti.

Poukázal tiež na logický rozpor v odôvodnení súdu, že na jednej strane, podľa súdu bolo jeho konanie postupné, testoval si obeť, avšak ku skutku proti poškodenej D. 05.03.2009 malo dôjsť hneď po jej nástupe do práce, čo by bolo v rozpore s tým, že si svoje konanie postupne plánoval a stupňoval ho. Taktiež pochybnostiam nahrávajú aj tie skutočnosti, že poškodené jeho konanie skôr neoznámili, nekontaktovali jeho manželku, o ničom nevedeli ani ich kolegovia a ich manželka doma by si mali po takýchto závažných skutkoch ihneď všimnúť zmenu v správaní poškodených. Všetky zmeny v správaní nastali až po roku, po podaní trestného oznámenia. Následkom pri sexuálnej trestnej činnosti je psychická trauma, pričom tak závažné konanie vo vonkajšom správaní poškodených nezanechalo prakticky žiadne zmeny, dokonca sa s tým nezverili ani doma svojim manželom, čo výrazne znižuje vierohodnosť ich výpovedí. Obžalovaný síce súhlasil s čítaním znaleckého posudku, no už na hlavnom pojednávaní namietal rozpory, neúplnosť záverov vo vzťahu k poškodenej D., tiež opakovane, že znalecký posudok bol vypracovaný k inej právnej kvalifikácii skutku, pričom poškodená D. nevyzradila spontánne a teda jej vyšetrenie nebolo vykonané tak, ako malo. Práve preto navrhol vypočutie znalkyne, čo však nebolo možné a preto považuje tento dôkaz za nezákonný. Tiež záver, že poškodená Š. je depresívny typ, nesedí s tým, že 5 rokov akoby bez problémov mala znášať útoky proti svojej osobe.

Ku skutkom týkajúcim sa poškodenej Š. poukázal na miesto, kde k nim malo opakovane dochádzať, budova OO PZ, frekventovaná časť a počas pracovných dní a predsa sa nenašiel ani jediný svedok, ktorý by potvrdil ňou uvádzané skutočnosti. V tejto súvislosti citoval z uznesenia krajského súdu, že nič nenasvedčuje tomu, aby ku skutku malo dochádzať už od roku 2006. Aj pri druhom skutku sama poškodená tvrdila, že ku skutku malo dôjsť v ubytovni, kde dvere boli otvorené, ktorá je prístupná všetkým a cez ňu sa vstupovalo do kuchynky. Je nepravdepodobné, aby za takýchto podmienok došlo ku skutku tak, ako je opísaný, pričom poškodená mala nesúhlasiť s takýmto konaním, čo by sa malo nejakým spôsobom prejavíť. Obdobné argumenty platia aj vo vzťahu ku skutkom voči poškodenej D.. Za celé konanie sa nepodarilo zabezpečiť žiaden priamy dôkaz proti nemu, naopak, všetky vykonané dôkazy a uvedené skutočnosti s vysokou mierou znižujú pravdepodobnosť, že k žalovaným skutkom došlo a celý prípad by mal byť posudzovaný v súlade so zásadou in dubio pro reo. Namietal aj právnu kvalifikáciu, keď nebolo mu preukázané použitie násillia a aj samotné poškodené uviedli, že neboli z jeho strany vydiarované. Súd tiež procesne pochybil, keď zamietol návrhy na vykonanie dôkazov, keďže medzi týmito sa nachádzal aj záznam k veci obťažovania na pracovisku zo dňa 24.03.2010, na základe ktorého sa začalo trestné stíhanie a v ktorom poškodená uviedla len prvú časť skutku, pričom mala podľa pokynu uviesť celý skutok, čo vyvoláva pochybnosti, prečo zvyšok neuviedla.

Vzhľadom na tieto závažné procesné a následne aj skutkové nesprávnosti navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a oslobodil ho spod obžaloby v celom rozsahu.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie aj krajský prokurátor, a to v neprospech obžalovaného vo vzťahu k výroku o treste. V písomných dôvodoch odvolania uviedol, že uložený trest je neprimerane mierny. Aj keď sa stotožňuje s hodnotením osoby obžalovaného vzhľadom na jeho doterajšiu beztrestnosť, avšak trestné činy v tomto prípade sú závažné, patria k trestným činom proti slobode a ľudskej dôstojnosti, dopustil sa ich proti dvom osobám a opakovane, po dlhšiu dobu. Aj z hľadiska následku, poškodené boli najprv vystavené protiprávnemu konaniu po dlhšiu dobu a potom ešte dlhotrvajúcemu trestnému konaniu, kde museli byť viackrát opakovane vypočúvané k týmto skutočnostiam a týmto spôsobom traumatizované. To, že nenesú žiadnu traumu, je len vo forme dohadov, keďže z tohto pohľadu neboli znalecky vyšetrené a že sa konanie obžalovaného na nich výraznejšie neprejavilo, je skôr dôkazom ich odvahy čeliť takémuto konaniu.

Čo sa týka dĺžky konania, ktorá je podľa súdu najdôležitejším dôvodom mimoriadneho zníženia trestu, táto bola spôsobená dvoma dôvodmi. Jedným je dôvod na strane súdu, avšak objektívna, keď došlo k opätovnej zmene senátu a obžalovaný využil svoje nepopierateľné právo nesúhlasiť s týmito zmenami. Ale na druhej strane, obžalovaný neustálymi návrhmi, námietkami, sťažnosťami, len z dôvodu, že mu to právny systém umožňoval, bez racionálneho dôvodu, sám výrazne predlžoval trestné konanie. Všetko to súhrne spôsobilo dĺžku konania približne 10 rokov. Aj keď by teoreticky z dôvodu dĺžky konania bolo možné pristúpiť k mimoriadnemu zníženiu trestu, vzhľadom na závažnosť skutkov a následky jeho konania a okolnosti skutkov, odmietanie sa podrobiť znaleckému dokazovaniu zo strany obžalovaného, takýto trest najmä z hľadiska generálnej prevencie svoj účel nebude plniť, preto, aj keď pod dolnou hranicou, mal byť trest uložený ako nepodmienečný.

V zmysle uvedeného teda navrhoval, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a uložil mu nepodmienečný trest vo výmere 3 až 4 roky so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, alternatívne, v tejto časti vec vrátil okresnému súdu.

K odvolaniu krajského prokurátora sa písomne vyjadril obžalovaný sám, ako aj prostredníctvom obhajcu. Uviedol, že nesúhlasí s tvrdeniami prokuratúry, že trest je neprimerane mierny. Opätovne poprel svoju vinu, uviedol, že pracuje 11 rokov ako vodič autobusu, kde sa stretáva s množstvom žien bez akéhokoľvek problému. Poškodené tiež netrpeli žiadnou traumou, čím je tvrdenie prokuratúry vyvrátené a nemožno tieto skutočnosti hodnotiť pri ukladaní trestu. Poukázal aj na prieťahy v jeho veci a nález Ústavného súdu SR, kde konštatoval prieťahy. Tiež nie sú dôvodné ani námietky ohľadom jeho odmietania sa podrobiť vyšetreniu znalca, na základe nezákonného príkazu sa dobrovoľne dostavil do nemocnice, kde zotrval nezákonne 14 dní a aj lekárka vtedy konštatovala jemu a jeho manželke, že nevykazuje žiadne známky delikventa. S odvolaním prokuratúry teda nesúhlasí, ale zároveň nesúhlasí so žiadnym trestom, žiada oslobodenie, k čomu podal aj odvolanie. Obhajca poukázal na obdobné skutočnosti ako obžalovaný, že aj po spáchaní skutku a počas celého konania viedol riadny život, pričom poukázal aj na jeho súčasné zamestnanie. Pri dĺžke konania tiež poukázal na nález Ústavného súdu. K neúspešnému znaleckému vyšetreniu poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Tos/4/2018 zo dňa 27.02.2018, kde krajský súd sám uznal obžalovanému právo odmietnuť sa podrobiť dokazovaniu, ktoré by ho mohlo usvedčiť z trestnej činnosti. Naproti tomu, na základe nezákonného príkazu aj tak na istý čas sám nastúpil na pozorovanie do zdravotníckeho zariadenia.

Na základe takto riadne a včas podaných odvolaní krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali svoje odvolania, ako aj správnosť postupu konania, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo, prihliadajúc aj na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku a dospel k záveru, že odvolania obžalovaného a krajského prokurátora dôvodné nie sú.

Keďže odvolanie obžalovaného smerovalo proti výroku o vine, ako aj proti výroku o treste a proti výroku o treste smerovalo aj odvolanie krajského prokurátora, odvolací súd preskúmal oba tieto výroky, pričom ako prvé posudzoval správnosť a zákonnosť výroku o vine.

Úvodom je potrebné uviesť, že prvostupňový súd už vo veci raz meritórne rozhodol, a to rozsudkom zo dňa 28.04.2014, ktorým obžalovaného uznal vinným zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zákona a zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona, za čo mu uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov nepodmienečne, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Krajský súd v Prešove na podklade odvolania obžalovaného uznesením sp. zn. 4To/28/2014 zo dňa 13.10.2014 napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

V rámci nového prejednanie a rozhodnutia mal súd prvého stupňa v zmysle pokynov krajského súdu zopakovať dokazovanie opätovným vypočutím poškodených a svedkyne H. spôsobom zodpovedajúcim zákonu a zachytením obsahu ich výpovedí taktiež zákonu zodpovedajúcim spôsobom. Z obsahu zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 28.02.2014 tiež vyplynulo, že súhlas strán k čítaniu znaleckého posudku daný nebol. Navyše vo svetle námietok obhajoby týkajúcich sa podľa jej názoru nedostatočného vonkajšieho prejavu negatívneho prežívania stíhaných skutkov poškodenými, sa javilo byť, podľa názoru krajského súdu, vypočutie znalkyne na hlavnom pojednávaní aj v tomto smere nevyhnutné. Ďalej, vychádzajúc z ustanovenia § 274 ods. 2 Tr. poriadku, predseda senátu môže určiť poradie, v ktorom sa po záverečnej reči prokurátora ujmú slová jednotlivé oprávnené osoby, obhajca obžalovaného a obžalovaný však vždy hovoria poslední, pričom v zmysle ustanovenia § 275 Tr. poriadku po tom, ako záverečnú reč prednesie obhajca a obžalovaný ako posledný, má obžalovaný ešte právo posledného slova, čo však nebolo dodržané. Krajský súd tiež konštatoval, že udelenie posledného slova (ako dôvod odročenia hlavného pojednávania uvedený v zápisnici o hlavnom pojednávaní dňa 03.04.2014) nie je prekážkou, ktorá by bránila súdu v konaní pokračovať, a preto z tohto dôvodu nie je možné hlavné pojednávanie odročiť, hlavné pojednávanie je možné za obdobnej situácie odročiť za účelom vyhlásenia rozhodnutia, nie však na dobu viac ako tri týždne, ale maximálne na čas troch pracovných dní (§ 171 ods. 4 Tr. poriadku). Tento nedostatok bolo možné odstrániť už len zopakovaním dotknutej časti hlavného

pojednávania. Krajský súd tiež prisvedčil obhajobe, že previerka výpovede na mieste samom za situácie, že bol použitý figurant s diametrálne odlišnými fyzickými predpokladmi, ako má obžalovaný a v úplne inom oblečení, pokiaľ sa namieta, že pre nedostatok miesta ku skutku spôsobom, ako ho popisuje poškodená, nemohlo dôjsť, nemá potrebnú výpovednú hodnotu, a preto bolo naozaj potrebné tento úkon zopakovať alebo vykonať rekonštrukciu, avšak v zásade za rovnakých podmienok ako ku skutku došlo, pričom samozrejme je pri stanovovaní podmienok vykonania spomínaného úkonu potrebné zohľadniť, že od času, kedy ku skutku malo dôjsť, už uplynula dlhšia doba.

Na mieste bolo tiež, podľa názoru krajského súdu, preveriť, či obžalovaný netrpel duševnou chorobou alebo poruchou sexuálneho charakteru, ktorá mohla mať vplyv na jeho poškodenými tvrdené konanie, prípadne mohla mať vplyv na schopnosť rozpoznať protiprávnosť konania alebo schopnosť konanie ovládať. Podľa názoru krajského súdu ale zisťovanie prítomnosti alebo naopak neexistencie sexuálnej úchyľky, či poruchy sexuality, k čomu pristúpil ešte vyšetrovateľ v prípravnom konaní, nevyhnutne speje k zisťovaniu prítomnosti alebo naopak neprítomnosti duševnej poruchy alebo choroby, ktorá by mohla mať vplyv na vyššie spomínanú schopnosť rozpoznať protiprávnosť konania, či schopnosť konanie ovládať, a preto takéto zisťovanie nie je možné odlišiť od vyšetrenia duševného stavu obžalovaného. Preto bolo potrebné, aby súd vydal príkaz na vyšetrenie duševného stavu obžalovaného a do konania pribral dvoch znalcov psychiatrov, pričom vzhľadom na vyššie uvedené javí sa byť vhodným, aby aspoň jedným znalcom bol psychiater - sexuológ, ktorí by duševný stav obžalovaného vyšetrili. Aj keď v tomto štádiu konania nebolo podkladu pre spoľahlivé ustálenie skutkového stavu, obhajobe krajský súd v rámci zrušujúceho uznesenia dal za pravdu v tom smere, že ani v tomto štádiu konania nič nenasvedčovalo tomu, že by sa konania, ktoré by mohlo vykazovať znaky trestného činu, mal obžalovaný vo vzťahu k poškodenej J. Š. dopúšťať už od roku 2006. Vzhľadom na zistené procesné vady a nedostatočne zistený skutkový stav sa krajský súd v zrušujúcom uznesení už podrobnejšie nezaoberal pochybeniami súdu prvého stupňa týkajúcimi sa právnej kvalifikácie ním zisteného skutkového stavu a uloženého trestu.

Odvolací súd tak v zmysle vyššie uvedeného pristúpil k preskúmaniu odvolaniami napadnutého rozsudku a po splnení prieskumnej povinnosti zistil, že súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní, po vrátení veci na nové prejednanie a rozhodnutie, všetky dostupné a potrebné dôkazy na objasnenie skutkového stavu tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie v súlade s § 2 ods. 10 Tr. por <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/301/>>iadku a tieto dôkazy aj správne vyhodnotil jednotlivo aj v ich súhrne tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/301/>>iadku, pričom na tomto mieste súčasne konštatuje, že z hľadiska rozsahu a formy dokazovania okresný súd akceptoval pokyny odvolacieho súdu prezentované v zrušujúcom uznesení zo dňa 13.10.2014, keď opätovne a zákonným spôsobom vypočul poškodené J. Š. a I. D., ako aj svedkyňu X. K. H., prečítal znalecký posudok znalkyne N. I. so súhlasom procesných strán (vrátane obžalovaného), pri záverečných rečiach bolo dodržané ich poradie tak, ako to má na zreteli Trestný poriadok. Taktiež súd prvého stupňa vykonal rekonštrukciu v zmysle námietok obhajoby a pokynu krajského súdu dňa 02.07.2019 rekonštrukciu skutku, z ktorej kamerový záznam prehral na hlavnom pojednávaní. Zároveň z dôvodu nesúhlasu obžalovaného so zmenou v zložení senátu okresný súd zopakoval dokazovanie vykonané pred touto zmenou v súlade s ustanovením § 277 ods. Tr. poriadku.

Čo sa týka nerealizovania znaleckého vyšetrenia duševného stavu obžalovaného, čo bolo tiež súčasťou pokynov, ktoré prvostupňovému súdu zadal odvolací súd v zrušujúcom uznesení zo dňa 13.10.2014, v tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že obžalovaný sa takémuto vyšetreniu odmietol podrobiť, pričom síce bolo nariadené ústavné pozorovanie obžalovaného v zdravotníckom zariadení, kde aj bol na základe príkazu dodaný, musel však byť z neho na príkaz sťažnostného súdu prepustený, preto nebolo možné realizovať znalecké skúmanie ani týmto krajným spôsobom. Navyše, súd prvého stupňa sa pokúsil vynútiť spoluprácu pri znaleckom dokazovaní od obžalovaného poriadkovým opatrením spočívajúcim v uložení poriadkovej pokuty, čo však rovnako sťažnostný súd neakceptoval a svojím uznesením sp. zn. 2Tos/4/2018 zo dňa 27.02.2018 vyjadril právo obžalovaného nepodrobiť sa znaleckému dokazovaniu, ktorým by mohli byť produkované dôkazy v jeho neprospech, v súlade so zásadou zákazu sebaobviňovania. Sám krajský súd v predmetnom uznesení konštatoval, že pokiaľ sa obžalovaný takémuto dokazovaniu odmieta dobrovoľne podrobiť, konajúci súd musí vychádzať len z tých dôkazov, ktoré má k dispozícii a rozhodnúť aj bez uvedeného znaleckého dokazovania.

Aj keď krajský súd v zrušujúcom uznesení uviedol, že v prípade vykonania dôkazu - znaleckého posudku znalkyne N. I., k osobám poškodených by bolo žiaduce, aby bola znalkyňa na hlavnom

pojednávani aj osobne vypočutá, táto bola medzičasom vyčiarknutá zo zoznamu znalcov z dôvodu ukončenia znaleckej činnosti a odmietla byť vypočutá v rámci sľubu. Súd prvého stupňa tak nemal inú možnosť, ako prečítať predmetný znalecký posudok so súhlasom strán, keďže v pôvodnom konaní bol prečítaný bez ich súhlasu, čo bolo zásadným pochybením vytknutým aj krajským súdom. Pri novom prejednaní a rozhodnutí bol tento nedostatok napravený, hoci k osobnému výsluchu znalkyne na hlavnom pojednávaní z objektívnych príčin nedošlo.

Následne tiež je možné uzavrieť, že prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/301/>>iadku v dostatočnej miere uviedol, ktoré skutočnosti vzal za preukázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, existenciu ktorých skutočností pokladal so zreteľom na výsledky vykonaného dokazovania za pochybné a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov, najmä tých, ktoré si vzájomne odporovali.

Z odôvodnenia rozsudku, najmä z jeho písomných dôvodov podrobne rozpísaných, je zrejmé, ako sa okresný súd vysporiadal s obhajobou obžalovaného i tvrdeniami jednotlivých svedkov, predovšetkým poškodených o tom, ako malo dôjsť ku skutkom, za ktoré bol obžalovaný trestne stíhaný.

Krajský súd preto v zásade nemal pochybnosti o správnosti skutkových zistení, tieto zodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania na hlavných pojednávaniach, ako aj v prípravnom konaní. Aj podľa názoru krajského súdu bolo bez odôvodnených pochybností dokázané, že skutky, pre ktoré bol obžalovaný stíhaný, uvedené v skutkovej vete napadnutého rozsudku, sa stali, majú znaky trestného činu a spáchal ich práve obžalovaný N. J., pričom krajský súd si úvahy a závery súdu prvého stupňa v celom rozsahu osvojil, nemá o nich pochybnosti a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Obžalovaného zo spáchania skutku v prvom rade usvedčujú predovšetkým vo svojich výpovediach poškodené D. I. D. O. J. Š.. Poškodená D. svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní, bez výraznejších podstatných odchýlok od svojich skorších výpovedí z prípravného konania (ale aj na hlavnom pojednávaní, keď musela z rôznych dôvodov byť vypočutá opakovane) vo vzťahu k podstatným okolnostiam skutku v bode 4/ uviedla, že v predmetný deň ju obžalovaný zobral vonku ukázať jej služobný obvod. On bol vodič, išli na služobnom vozidle, kde niekde v obci Šarišské Jastrabie obžalovaný odbočil niekde do poľa s poznámkou, že „tu by nás nikto nemal vidieť“, auto otočil smerom k obci a začal sa cez ňu naťahovať a sklápať jej sedačku. Potom sklopil aj svoju a silou mocou sa snažil na ňu vyliezť, pričom sa snažil jej rozopínať opasok. Bránila sa tým spôsobom, že jednou rukou držala obžalovaného, aby jej nerozopínal opasok a dookola mu opakovala, aby s tým prestal. Obžalovaný sa jej dotýkal na prsiach, snažil sa jej dať ruku do rozkroku a bozkať ju. Tiež jej ťahal ruku do jej rozkroku. Potom, keď už asi videl, že sa mu nepodvolí, vrátil sa na svoje miesto, stiahol si nohavicu z jednej nohy, ťahal jej pravú ruku s tým, že keď už nič, tak nech ho aspoň urobí. Držal pevne jej ruku a robil s ňou pohyby hore a dole dovtedy, kým sa neurobil. K skutkovému deju popísanému v bode 5/ vypovedala, že okrem tohto incidentu ju ešte asi 10 - 15 krát obťažoval. Pokiaľ to bolo v aute, tak jej dával ruku na jej stehná a snažil sa dať ju do jej rozkroku. Pokiaľ to bolo niekde v budove obvodného oddelenia, tak sa na ňu natlačil, chytal ju za prsia alebo do rozkroku, snažil sa ju bozkávať, prípadne oslintať, príp. ťahal jej ruku do svojho rozkroku. Niektoré útoky trvali pár minút, niektoré pár sekúnd.

Aj poškodená Š. ku skutkom v bodoch 1/ až 3/ vypovedala opakovane, vo všetkých svojich výpovediach, ako v prípravnom konaní, tak aj pri opätovných výsluchoch na hlavnom pojednávaní (a je žiaduce zdôrazniť, že výpovede boli vykonávané s veľkým časovým odstupom v rámci obdobia niekoľkých rokov), v podstatných okolnostiach zhodne, keď uvádzala, že obžalovaný sa jej spočiatku prihovárал a pozýval ju na kávu, neskôr sa však jeho konanie stupňovalo a asi po roku od jej nástupu ju začal obťažovať, obchytkával ju a navrhoval jej, aby mali spolu sex. Najhoršie prípady, ktoré si pamätala, boli tie, že ju položil na posteľ v miestnosti označenej ako ubytovňa na prízemí OO PZ v Ľubotíne, ľahal si na ňu, začal ju obchytkávať a bozkávať po tvári, na líca, plecia a vlasy, povedal jej, že s ňou musí mať sex, ale keďže nesúhlasila a nepodvolila sa mu, tak začal na nej onanovať, čo sa stalo niekedy v roku 2008. Podobné prípady popísala ešte dva, pričom spolu obdobných útokov bolo 20 až 30. Nesúhlasila s takýmto konaním, avšak obžalovaný bol dotieravý a násilný, pritlačil ju buď o stenu alebo ju chytil rukami, aby neodišla, snažil sa ju bozkávať a obchytkával ju cez oblečenie na intímnych miestach. V prípravnom konaní ešte k časovému obdobiu skutku uviedla, že to začalo niekedy počas roka 2007, v jeho polovici, v súlade s čím okresný súd napravil nezrovnalosť v pôvodnom zrušenom rozsudku vo

vzťahu ku skutku v bode 1/ a v tomto smere spresnil približný počiatok páchania tohto skutku v zmysle pokynov krajského súdu.

Obžalovaný v rámci svojej obrany sa snažil spochybníť výpovede poškodených, pričom poukazoval najmä na správanie poškodených voči nemu, keď si nikto nevšimol zmeny v ich správaní, a to ani v rodine, ani na pracovisku, pričom s ním poškodené normálne komunikovali. Poškodená J. Š. s ním často rozprávala o svojom živote, rodinných vzťahoch a podobne, pričom mu o týchto záležitostiach rozprávala aj sama bez toho, aby ju o to žiadala. Menovaná pritom mala pracovnú dobu od 8.00 hod. od 14.00 hod., kedy sa na oddelení vždy zdržiavali viacerí policajti. Poškodená K. I. D. s ním po údajnom pokuse o znásilnenie šla rovno na obed, raz s ním na spoločnej akcii po pár mesiacoch od údajného znásilnenia v lete 2009 tancovala a v zime roku 2009 sa ním z inej spoločnej akcie nechala odviezť domov na jej aute. Bežne s ním slúžila bez akéhokoľvek náznaku odporu, a to aj počas víkendov, keď boli na oddelení len dvaja policajti. Menovaná poškodená sa u neho počas jednej služby zastavila s kolegom, kde vypili kávu, normálne sa porozprávali. Raz v nedeľu, keď spolu slúžili, bola u neho aj na obed, kedy mala na chvíľu čas porozprávať sa s jeho manželkou aj osamote. Poukazoval tiež na skutočnosť, že na oddelení OO PZ v Ľubotíne, kde malo dochádzať k väčšine útokov podľa obžaloby, bol väčšinou prítomný aj aspoň jeden ďalší kolega.

Aj keď uvedená obrana dáva určitú logiku, v tejto súvislosti krajský súd poukazuje na to, že tzv. pasívne správanie bez toho, aby dávali svoje vnútorné pocity výslovne najavo voči svojmu okoliu, je v zmysle odbornej literatúry a poznatkov z oblasti viktimológie správaním relatívne často sa vyskytujúcim práve v prípade obetí sexuálnej trestnej činnosti. Tieto obeť často udalosti, ktoré prežili, si nechávajú pre seba, nezdôveria sa s nimi okoliu a to ani najbližšiemu, pričom dôvody takéhoto postupu bývajú rôzne, najčastejšie strach z útočníka, ale aj reakcie okolia, pocit hanby a nepríjemnosti pri reprodukovani prežitých udalostí takéhoto charakteru so sexuálnym prvkom, snaha preniesť sa cez takéto udalosti a vytesniť ich zo svojho vedomia, uvedomujúc si, že obžalovaný mal dobrú povesť a určité spoločenské postavenie vo svojom sociálnom prostredí. Dá sa stotožniť aj s odôvodnením prvostupňového súdu, ktorý v dôvodoch napadnutého rozsudku k týmto námietkam obhajoby uviedol, že každý ma individuálne prežívanie, poškodené mali k tomu, že to neriešili ihneď aj svoje osobné dôvody a dokázali vcelku hodnoverne vysvetliť, prečo situáciu neriešili razantnejšie. Napokon, na čo poukazuje aj krajský prokurátor v dôvodoch svojho odvolania, to, že nenesú žiadnu traumu, je len vo forme dohadov, keďže z tohto pohľadu neboli znalecky vyšetrené a teda takéto tvrdenia nie sú ničím podložené.

Hodnovernosť výpovedí poškodených nespochybňujú ani závery znaleckého posudku znalkyne N. C. I., z ktorého vyplýva, že u poškodených neboli zistené sklony k lživosti alebo skresľovaniu skutočnosti a tieto sú schopné vnímať a chápať rôzne situácie, tieto si zapamätať a následne ich vierohodne reprodukovať. Neboli teda zistené žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali po objektívnej stránke tvrdenia poškodených z hľadiska ich osobnosti a z psychologického hľadiska nič nenasvedčuje tomu, aby ich tvrdenia sa nemali zakladať na pravde. Je irelevantnou tá obžalovaným namietaná skutočnosť, že znalecký posudok bol vypracovaný vo vzťahu k inej právnej kvalifikácii konania obžalovaného, nakoľko tá sa môže počas trestného konania za podmienok ustanovených Trestným poriadkom meniť a jej zmena nemá za následok nutnosť opakovania vykonaných dôkazov. krajský súd tiež nezistil obsahové a vecné nedostatky znaleckého posudku namietané obžalovaným.

Krajský súd tiež v nadväznosti na uvedené osobitne zdôrazňuje, že počas celého konania v rámci vykonaného dokazovania nevyplynuli žiadne indície, ktoré by čo i len naznačovali motív poškodených si vymýšľať, prípadne ich snahu neprávom poškodiť obžalovanému a neoprávnene mu pričítať konanie, ktorého sa nedopustil. Poškodené nemali žiadny motív, aby svoje obvinenia vykonštruovali, pričom treba zdôrazniť, že v prípade, ak by sa jednalo len o jednu poškodenú, dalo by sa ešte možno uvažovať o tom, že si konanie obžalovaného mohla vymyslieť, avšak vo veci sú poškodené dve osoby, ktoré konanie obžalovaného voči svojej osobe popísali na sebe nezávisle bez nejakej vzájomnej koordinácie a dohody. Na tomto mieste sa krajský súd stotožnil aj s argumentáciou prokurátorky v rámci záverečných rečí pred súdom prvého stupňa týkajúcej sa eventuálneho motívu poškodených svoje konanie si vymyslieť, predovšetkým v tom zmysle, že pri trestných činoch, ktoré sa obžalovanému kladú za vinu, ide väčšinou o konania, ktoré sa dejú medzi dvoma osobami - páchatelom a obeťou. V tomto prípade prirodzene proti sebe stoja dve skupiny protirečiacich si dôkazov, pričom na jednej strane stojí pochopiteľne obrana obžalovaného, ktorý tvrdí, že skutok nespáchal a na druhej strane výpovede poškodených, ktoré obžalovaného usvedčujú a ktorých snaha o skreslenie v neprospech obžalovaného je vyvrátená,

nakoľko v prípade zamerania sa na motív, ktorý by teoreticky mohli mať poškodené k tomu, aby podali nepravdivé trestné oznámenie na obžalovaného a takýmto spôsobom spustili voči nemu trestné stíhanie, ktorého následky si obe poškodené museli uvedomovať, tak zo základného rozdelenia psychologických motívov, ktoré by ich k takému konaniu mohli viesť, prichádzal do úvahy iba motív pomsty, ktorý sa však ani v náznaku nepreukázal. Toto konanie neprinieslo žiaden prospech poškodeným, práve naopak, aj poškodené boli dlhé roky opakovane predvolávané za účelom podania svedeckej výpovede, kde museli opakovane hovoriť o týchto nepríjemných a traumatizujúcich skutočnostiach a na čo tiež správne prokurátorka poukázala, obžalovaný sa k obom poškodeným správal okrem stíhaného konania bežným spôsobom a tieto nemali dôvod sa mu mstiť, pretože by tým zmenu svojho postavenia, ani zmenu jeho postavenia nedosiahli.

V rámci svedeckých výpovedí sú tu navyše ďalšie dve svedkyne, ktoré sa, hoci nie v takej intenzite, s obdobným konaním obžalovaného osobne stretli, a to svedkyne X. K. H. a Q. H.. Svedkyňa K. H. vo výpovedi popísala svoju skúsenosť s obžalovaným, keď pri jednom útoku ju akoby objal a olízal jej líco a tiež incident, keď šla do kuchynky pre šálku kávy, nepamätala si už úplné detaily, lebo to bolo už dosť dávno, ale bola v tej kuchynke, tak tam prišiel aj obžalovaný a násilne ju pritiahol k sebe, na to mu povedala, nech ju nechá a čo to robí, že sa jej to nepáči. Aj svedkyňa Q. H. popísala podobný incident, keď jej chytil ruky a chcel ju pobožkať, k čomu nedošlo kvôli jej ráznej slovnej obrane, potom ju už len pozýval na kávu. Uvedené správanie naznačil vo svojej výpovedi z prípravného konania, ktorá bola na hlavnom pojednávaní prečítaná, aj svedok S. N., ktorý uviedol, že obžalovaný bol komunikatívny, avšak v tejto komunikácii, v oblasti sexuálnych narážok to u neho bolo viac ako obvyklé. Zároveň tento svedok potvrdil, že v mesiaci marec 2010 mu ako riaditeľovi OO PZ Ľubotín oznámila D. I. D., že má s obžalovaným N. J. problémy, ktorý ju mal obťažovať fyzicky, ako aj slovne. Tiež mu oznámila, že podobné problémy má aj s ich upratovačkou.

Tú skutočnosť, že medzi poškodenou D. a obžalovaným nebolo všetko v poriadku a že poškodenej správanie k obžalovanému nebolo úplne štandardné a bol medzi nimi nejaký konflikt, čo vyvracia tvrdenia obžalovaného, že poškodená sa neprejavovala absolútne žiadnym spôsobom, nepriamo potvrdzovali vo svojich výpovediach aj svedkovia K. Š.J., K. Q., J. N. O. N. J. I. Š. tiež spomenul, že dva dni predtým, ako prebehol rozhovor poškodenej D. a svedka Q., počul, že sa poškodená pohádala s obžalovaným, ale nevedel, čo bolo predmetom hádky. Súd prvého stupňa tiež v tejto súvislosti správne poukázal na obsah prehľadu plánu služieb, z ktorého vyplynulo, že poškodená D. si trikrát vymenila služby v dňoch, kedy mala slúžiť s obžalovaným, a to v dňoch 05.08.2009, 06.02.2010 a 20.02.2010. Vo všetkých troch prípadoch išlo o nočné služby počas víkendov, z čoho vyplýva snaha poškodenej vyhnúť sa obžalovanému v rámci nočných služieb. Nakoľko konanie obžalovaného trvalo dlhšiu dobu a nebolo jednorazové, nemožno mu prisvedčiť, že výmeny služieb nastali dávno po údajnom obťažovaní, a preto medzi tým nevidí žiadnu súvislosť.

Vo vzťahu k tomu, či mal obžalovaný reálne príležitosť k takémuto správaniu voči poškodeným, tiež okresný súd správne poukázal na záznamy zo služby, z ktorých vyplýva, že obe poškodené prichádzali do styku s obžalovaným počas výkonu svojich pracovných povinností, poškodená K. I. D. aj počas nočných služieb a služieb cez víkend, kedy na oddelení slúžili iba dvaja policajti, teda poškodená bola s obžalovaným na oddelení sama. Len okrajom sa javí ako dôležité dodať, že obaja manželia poškodenej potvrdili, že sa im manželky časom zverili s tým, že majú problém na pracovisku s obžalovaným a hoci sa jedná o manželov, teda blízke osoby poškodenej, na rozdiel od svedkyne H. J., ktorá pochopiteľne, ako manželka obžalovaného, vypovedala v jeho prospech, títo svedkovia reálne dennodenne prichádzali do styku s „obeťou“ trestného činu, pričom H. J. nemala odkiaľ vedieť o takomto správaní svojho manžela a je len pochopiteľné, že manželovi verila a nepodozrievala ho z takéhoto konania a z pohľadu krajského súdu je len pochopiteľné, že poškodené ju nevyhľadali a nezverili sa jej s konaním jej manžela, keďže ako veľmi pravdepodobný sa javí scenár, že by im neuverila a naďalej by dôverovala manželovi.

Nakoniec vo vzťahu k rekonštrukcii skutku pod bodom 4/ krajský súd uvádza, že tento dôkaz pochopiteľne sám osebe nemôže preukázať, že ku konaniu reálne došlo, keďže nie je priamym dôkazom, v kontexte iných vykonaných dôkazov bol jej účel preveriť, či reálne ku skutku vôbec mohlo dôjsť tak, ako to popisovala poškodená D., pričom z jej záverov vyplynulo, že skutkový priebeh sa takto udiť aj reálne mohol (aj keď bez dostatočného priestorového komfortu figurantov, čo sa však v priestoroch menšieho motorového vozidla očakáva) a bola teda vyvrátená argumentácia obžalovaného, ktorý reálnu možnosť priebehu skutku tak, ako to popisovala poškodená, kategoricky vylučoval. Aj keď je

možné obžalovanému sčasti prisvedčiť, že figuranti nie úplne zodpovedali fyzickým parametrom aktérov skutkového deja, nezrovnalosti však neboli takého charakteru, aby robili rekonštrukciu nepoužiteľnou. Na tomto mieste je potrebné záverom dodať, že aj keď väčšia časť z uvedených dôkazov obžalovaného priamo neusvedčuje, v kontexte predovšetkým svedeckých výpovedí poškodených dotvárajú logicky usporiadanú reťaz dôkazov a plnia vo vzťahu k nim podpornú funkciu.

K odvolacej námietke obžalovaného týkajúcej sa namietanej nezákonnosti vyšetrovania policajnou inšpekciou krajský súd v plnom rozsahu poukazuje na argumentáciu súdu prvého stupňa, ktorý poukázal na Zjednocujúce stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR sp. zn. Tpj 62/2015 (R 95/2015), s ktorým sa stotožnil a vychádzal z neho. Uvedený orgán súd prvého stupňa považoval za zákonný orgán, ktorý mal oprávnenie vykonávať vyšetrovanie a skrátené vyšetrovanie príslušníkov policajného zboru. V zmysle uvedeného stanoviska, s ktorým sa stotožňuje aj krajský súd, okolnosť, že inšpekčná služba Policajného zboru pôsobí v administratívnej forme úradu inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“) v rámci sekcie kontroly a inšpekčnej služby ministerstva vnútra (rovnako je útvaram ministerstva vnútra aj prezídium Policajného zboru, vrátane prezidiálnych policajných útvarov) je výrazom podriadenosti Policajného zboru ministrom vnútra Slovenskej republiky (§ 6 ods. 1 zákona č. 171/1993 Zb. o Policajnom zbore - ďalej len „zákon o Policajnom zbore“) v znení neskorších predpisov, možnosti ministra vnútra určiť, že službu alebo útvary policajného zboru nebude riadiť prezident Policajného zboru, ale bude riadená „inak“ [§ 6 ods. 2 naposledy označeného zákona o pôsobnosti ministerstva vnútra ako ústredného orgánu štátnej správy pre Policajný zbor (§ 11 písm. c/ zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov)]. Táto okolnosť nič nemení na tom, že inšpekčná služba je súčasťou Policajného zboru (§ 4 ods. 1 zákona o Policajnom zbore) a pri činnosti inšpekčnej služby stále ide o výkon pôsobnosti (plnenie úloh) Policajného zboru pri odhaľovaní a vyšetrovaní trestných činov (§ 2 ods. 1 písm. b) a d) zákona o Policajnom zbore), a to prostredníctvom policajtov (§ 7 ods. 1 zákona o Policajnom zbore). Vyšetrovateľ Policajného zboru, služobne zaradený do inšpekčnej služby, je policajtom v zmysle § 10 ods. 8 písm. a), c) Tr. poriadku.

Dôvodnou nie je ani odvolacia námietka obžalovaného, pri ktorej poukázal na výpoveď svedkyne A. Z., ktorá s ním tiež pracovala na jednom pracovisku a nevyšli si nikdy žiadne podozrivé správanie obžalovaného, pričom tvrdil, že by dokázal zohnať množstvo ďalších svedkýň (až sedem), ktoré si z jeho strany nikdy nič podobné nevyšli, čo dával do kontrastu s výpoveďami svedkýň K. O. Q. H., keď uvádzal, že pokiaľ ich nepriame výpovede majú potvrdzovať jeho vinu, tak aj iní svedkovia, ktorí nikdy takéto správanie nezažili, by mali preukazovať jeho nevinu. K výpovedi svedkyne A. Z. krajský súd uvádza, že sa jednalo o svedkyňu s ročníkom narodenia 1965, teda približne rovesníčku obžalovaného (dokonca o niečo staršiu), s ktorou navyše sa poznal dlhé roky od detstva z obce. Je len logické, že obdobného konania sa nedopustil voči osobe, ktorá ho dobre pozná a s ktorou je roky v blízkom vzťahu, navyše je z kontextu celej veci zrejmé, že obžalovaný svoje útoky smeroval voči ženám od neho podstatne mladším a najmä novým na pracovisku a len tá skutočnosť, že sa uvedená svedkyňa (alebo aj ďalší ľudia) s takýmto správaním obžalovaného osobne nestretli ešte neznamená, že sa ho nemohol dopúšťať voči iným osobám.

Z hľadiska právnej kvalifikácie boli skutky súdom prvého stupňa právne kvalifikované v bodoch 1/ - 3/ a 5/ ako pokračujúci zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zákona, keď iného mal násilím obžalovaný nútiť, aby niečo konal alebo trpel, a to z osobitného motívu a skutok v bode 4/ ako zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona.

Čo sa týka skutku pod bodom 4/, tento bol právne kvalifikovaný správne, keďže týmto sa obžalovaný sa dopustil konania, ktoré bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu, ktorého sa dopustil v úmysle násilím donútiť ženu k súložiu, avšak k dokonaniu trestného činu nakoniec, z dôvodu aktívneho odporu poškodenej, nedošlo.

Čo sa týka ostatných skutkov, na tomto mieste považuje krajský súd za potrebné uviesť, že skutky pod bodom 1/ až 3/ a pod bodom 5/ napadnutého rozsudku mali byť podľa jeho názoru správne právne kvalifikované ako pokračujúci zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1 Tr. zákona, nie ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zákona. Vnímajúc celkovú dôkaznú situáciu má krajský súd za to, že konaním obžalovaného popísaným v skutkovej vete napadnutého rozsudku v bodoch 1/ - 3/ a 5/ bola v plnom rozsahu naplnená skutková podstata zločinu sexuálneho násillia spočívajúca v

tom, že násilím alebo hrozbou bezprostredného násillia donútil iného k iným sexuálnym praktikám (aj vzhľadom na tvrdenia samotných poškodených, že voči nim obžalovaný neprezentoval žiadne hrozby a neboli vydierané). Nakoľko však proti výroku o vine podal odvolanie iba obžalovaný a zločin sexuálneho násillia v ustanovení § 200 ods. 1 Tr. zákona má stanovenú trestnú sadzbu v rozmedzí 5 až 10 rokov, pričom pri zločine vydierania v § 189 ods. 2 Tr. zákona zákon stanovuje trestnú sadzbu v rozmedzí 4 až 10 rokov, takáto zmena právnej kvalifikácie by mala za následok zmenu rozsudku v neprospech obžalovaného, preto k nej krajský súd nemohol pristúpiť za dodržania zásady zákazu zmeny k horšiemu v zmysle § 322 ods. 3 Tr. poriadku.

Naplnené boli aj ďalšie obligatórne znaky skutkovej podstaty žalovanej trestnej činnosti, keď obžalovaný je plne trestne zodpovedný subjekt z hľadiska veku a pričetnosti, ktorý porušil objekt chránený Trestným zákonom, ktorým je v prípade týchto trestných činov sloboda jednotlivca a ľudská dôstojnosť. Svojho konania sa dopustil úmyselne, vo forme priameho úmyslu a medzi jeho konaním a spôsobeným následkom existuje nepochybne príčinná súvislosť.

Za takýchto okolností, hodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti, teda vo vzťahu k otázke viny, krajský súd považoval v intenciách vyššie uvedených dôvodov a úvah odvolanie obžalovaného za nedôvodné a výrok o vine vrátane zisteného a ustáleného skutkového stavu, poukazujúc súčasne na vyššie popísané výhrady týkajúce sa právnej kvalifikácie, v napadnutom rozsudku posúdil ako zákonný a vecne správny.

Za zákonný a správny považoval krajský súd po jeho preskúmaní aj výrok o treste v napadnutom rozsudku a v tejto súvislosti považoval odvolacie námietky krajského prokurátora za nedôvodné.

V prípade zločinu znásillnenia podľa § 199 ods. 1 Tr. zákona, ktorý je trestným činom s prísnejšou trestnou sadzbou, je zákonom stanovená trestná sadzba na 5 až 10 rokov. Správne súd prvého stupňa zistil u obžalovaného jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zákona spočívajúcu vo vedení riadneho života pred spáchaním trestného činu a jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zákona, teda že spáchal viac trestných činov.

Keďže obžalovaný spáchal dva úmyselné trestné činy z ktorých aspoň jeden je zločinom (v tomto prípade oba), súd prvého stupňa tiež postupoval správne, keď trest ukladal ako úhrnný v súlade s ustanovením § 41 ods. 2 Tr. zákona pri aplikácii tzv. asperačnej zásady, v zmysle ktorej sa horná hranica zákonom stanovenej trestnej sadzby, v tomto prípade 5 až 10 rokov, zvyšuje o jednu tretinu. Zároveň však prvostupňový súd aplikoval v prejednávanej veci zmierňujúce ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zákona a trest znížil pod dolnú hranicu trestnej sadzby, pričom uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov.

Aj krajský súd s poukazom na konkrétne okolnosti prípadu, ako aj osobu obžalovaného, obdobne ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že v tomto konkrétnom prípade na dosiahnutie účelu trestu, v súlade so zásadami uvedenými v § 34 Tr. zákona, keď trest má plniť represívnu funkciu, ako aj úlohu individuálnej a generálnej prevencie a súčasne má predstavovať morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou, postačí aj uloženie trestu mimoriadne zníženého, pod jeho dolnú hranicu.

Použitie uvedeného ustanovenia prichádza do úvahy vo výnimočných prípadoch, a to vtedy, keď uloženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej zákonom odôvodňujú okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a s tým, že trest v zákonom stanovených medziach by bol pre páchatel'a neprimerane prísny, pričom účel trestu je možné dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania a zároveň tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne. Okolnosťami prípadu je potrebné rozumieť skutočnosti, ktoré majú vplyv na hodnotenie spoločenskej nebezpečnosti činu, skutočnosti, na základe ktorých možno posúdiť prognózu nápravy páchatel'a a samotné znaky skutkovej podstaty trestného činu. Z hľadiska okolností prípadu prichádza použitie ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zákona do úvahy napr. v prípade nízkeho stupňa nebezpečnosti činu pre spoločnosť, v prípade, keď sú znaky skutkovej podstaty trestného činu naplnené v menšej intenzite pri dobrej prognóze nápravy páchatel'a. Z hľadiska pomerov páchatel'a prichádza do úvahy zohľadnenie jeho majetkových pomerov, zdravotného stavu jeho alebo jeho rodinných príslušníkov, starostlivosť o rodinu, poľahčujúce okolnosti, ktoré sa prejavili až po čine, dĺžka trestného stíhania a podobne. Aj neprimeraná dĺžka trestného konania môže byť jednou z mimoriadnych okolností prípadu, ktorá za istých okolností odôvodňuje pri ukladaní trestu použiť

mimoriadne zmierovacie ustanovenie podľa § 39 ods. 1 Tr. zákona a uloženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom s obmedzením uvedeným v ustanovení § 39 ods. 3 Tr. zákona, a to za predpokladu, ak s prihliadnutím na obťažnosť veci, postoj obvineného k trestnému stíhaniu a procesný postup orgánov činných v trestnom konaní výrazne a neprimerane presahuje dĺžku konania v porovnateľných veciach (R 10/2011).

Konkrétne okolnosti, ktoré viedli krajský aj súd k tomuto záveru, spočívajú predovšetkým v dĺžke trvania trestného konania, predovšetkým jeho súdnej časti. Krajský súd osobitne poukazuje na to, že prieťahy v súdnom konaní v tejto trestnej veci konštatoval aj ústavný súd. Len na margo priebehu konania je nutné poukázať najmä na procesnú zložitost' konania, ktorá spočívala často v okolnostiach nezávislých od vôle obžalovaného. Obžaloba bola na súd podaná dňa 20.03.2012, vec bola v roku 2014 zrušená a vrátená súdu prvého stupňa s vyššie uvedenými pokynmi krajského súdu z dôvodu viacerých zásadných pochybení súdu prvého stupňa. Po vrátení veci sa niekoľkokrát menil zákonný sudca, pričom v období rokov 2015 až 2018 sa v danej veci nevykonalo žiadne hlavné pojednávanie a úkony súdu boli zamerané takmer výhradne na realizáciu znaleckého dokazovania vo vzťahu k obžalovanému, ku ktorému v konečnom dôsledku nedošlo. Prvé hlavné pojednávanie po vrátení veci krajským súdom bolo nariadené až na termín 16.05.2018, teda po vyše 3 rokoch od zrušenia a vrátenia veci. Viaceré následne nariadené hlavné pojednávania boli odročované a v dôsledku opakovanej zmeny senátu a nesúhlasu obžalovaného musel súd časť dokazovania opakovať. Aj keď z veľkej časti bolo konanie predĺžované podávaním sťažností a námietok zaujatosti zo strany obžalovaného, v dôsledku čoho musel byť spis predkladaný krajskému súdu, nemožno pričítať obžalovanému v jeho neprospech, že počas konania dôsledne a vyčerpávajúco využíval tie procesné práva, vrátane práva podávať opravné prostriedky, ktoré mu Trestný poriadok priznáva.

Krajský súd v tejto súvislosti ešte dodáva, že konanie s takýmito prieťahmi je zároveň v rozpore aj s čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru v zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Podľa ustálenej judikatúry ESĽP, dĺžku trvania trestného konania prevyšujúcu 6 rokov je potrebné považovať za výnimočnú a v prípade absencie významných dôvodov pre prekročenie tejto hranice nie je možné trestné stíhanie dlhšieho trvania tolerovať. Plynutím času sa zároveň znižuje záujem spoločnosti na potrebe potrestania páchatel'a, tiež slabne nevyhnutnosť individuálnej a generálnej prevencie. Tiež sa vytráca základný vzťah medzi protiprávnym konaním páchatel'a a ukladaným trestom. Samozrejme, nie každé konanie, ktoré trvá dlhšie ako 6 rokov, je možné paušálne považovať za konanie s neprimeranými prieťahmi. Vždy je potrebné posudzovať predovšetkým dôvody, pre ktoré konanie trvá takúto dlhú dobu a či bolo možné konanie objektívne skončiť v kratšom časovom horizonte.

S poukazom na vyššie uvedené okolnosti prípadu, spočívajúce predovšetkým v neprimeranej dĺžke trestného konania, potom krajský súd dospel k záveru, že použitie trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovenej za trestný čin, ktorého sa obžalovaný dopustil, by bolo pre tohto neprimerane prísne a že na zabezpečenie ochrany spoločnosti bude postačovať aj trest kratšieho trvania. Nemožno však v tejto súvislosti opomenúť ani osobu obžalovaného, keď tento pred spáchaním skutku, ale ani v čase po jeho spáchaní, nebol súdne trestaný, pričom voči nemu sa ani nevedelo okrem tohto žiadne iné trestné stíhanie a dá sa povedať, že mimo prejednávanej veci viedol riadny život, a to aj v pracovnej a rodinnej sfére. Trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov uložený obžalovanému súdom prvého stupňa z hľadiska jeho trvania považoval krajský súd za zákonný a primeraný.

Prihliadajúc tiež na osobu páchatel'a, najmä s poukazom na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, bol potom aj krajský súd, obdobne ako súd prvého stupňa, toho názoru, že v danom prípade účel trestu môže byť dosiahnutý aj uložením trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom s obligatórne uloženým probačným dohľadom nad jeho správaním v skúšobnej dobe za podmienok v zmysle § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona v spojení s § 51 ods. 1 Tr. zákona a na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravy páchatel'a nie je nevyhnutné ukladať obžalovanému nepodmienený trest odňatia slobody spojený s jeho bezprostredným výkonom, pričom za primeranú považoval aj krajský súd okresným súdom ukladanú skúšobnú dobu na 4 roky v zmysle § 51 ods. 2 Tr. zákona, pri ktorej určení bola zohľadnená závažnosť a spoločenská nebezpečnosť spáchanej trestnej činnosti.

Krajský súd zároveň poukazuje na to, že podmienený trest odňatia slobody s probačným dohľadom vo výmere 3 rokov je najvyšším možným trestom, ktorý môže byť ukladaný s podmieneným odkladom. Do Trestného zákona bol tento inštitút zavedený ako určitá modifikácia podmieneného trestu odňatia

slobody so skúšobnou dobou podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona, pričom jeho primárny účelom je zvýšená kontrola nad správaním páchatel'a v skúšobnej dobe zo strany probačného a mediačného úradníka, najmä čo sa týka dodržiavania uložených obmedzení a povinností v rámci probačného dohľadu. Jeho ukladanie prichádza do úvahy v tých prípadoch, keď síce vzhľadom na osobu páchatel'a alebo okolnosti prípadu nie je nevyhnutné uložiť páchatel'ovi nepodmienečný trest odňatia slobody, avšak je potrebné, predovšetkým vzhľadom na vyššiu závažnosť trestnej činnosti a spôsobené následky, v rámci skúšobnej doby podmieneného odsúdenia posilniť účel trestu prísnejším režimom jeho výkonu, aby bola náprava páchatel'a a ochrana spoločnosti účinnejšia, pričom sa musí jednať o trest neprevyšujúci 3 roky oproti podmienenému trestu podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona, ktorý možno uložiť len v maximálnej možnej výmere 2 rokov.

Krajský súd sa z dôvodu posilnenia účelu trestu stotožnil aj s uložením povinnosti podľa § 51 ods. 4 písm. a) Tr. zákona úmyselne sa nepriblížiť k obom poškodeným na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti obydliá menovaných poškodených, ktorá tvorí súčasť probačného dohľadu. Takto uložený podmienený trest odňatia slobody s probačným dohľadom vrátane uvedených povinností je, aj podľa názoru krajského súdu, trestom primeraným a dostatočným pre dosiahnutie jeho účelu.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, nezistiac také skutočnosti a dôvody, ktoré by odôvodňovali potrebu zmeny alebo zrušenia napadnutého rozsudku, ktorý krajský súd vyhodnotil ako zákonný a vecne správny vo všetkých jeho výrokoch, odvolanie obžalovaného, ako aj odvolanie krajského prokurátora, postupom podľa § 319 Tr. poriadku ako nedôvodné zamietol.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.